

איך לעבור את הקיץ בשלום?

אנה פותחת: אני גרושה, אם לשתי בנות בנות 17 ו-15. שתי הבנות לומדות בתיכון. הן בנות טובות ותלמידות טובות. אין לי מה להתלונן. אבא שלהן חי בחו"ל. יש להן רק קשר טלפוני אתו. הוא לא תומך בנו מבחינה כלכלית. אני עובדת שעות רבות כדי לפרנס את עצמנו ומצליחה, ברוך השם. כאשר מתקרב החופש הגדול, אני מתחילה להילחץ. מלחיצה אותי העובדה שבחופשה יש להן זמן פנוי רב והן מבקשות כסף לבילויים – ואין לי הרבה כסף לתת להן. מלחיצה אותי עוד יותר העובדה שבחופשה הן יוצאות בערבים. אני לא תמיד יודעת עם מי ולאן. הן חוזרות מאוחר, ואני פוחדת. פשוט פוחדת. הן בלונדיניות, יפות, חברותיות מאוד, ואני פוחדת ש"יתלבשו" עליהן בחורים שלא מתאימים להן ויגרוו אותן להתנהגות שלילית. מה לעשות? איך לשמור עליהן?

בתוכנית יהיו סעיפים רבים: תקציב לבילויים, תפקידים בבית, שעות פעילות, דרכי התקשרות ומסירת מידע, חוקים: מה מותר ומה אסור. ויהיה בה גם הסעיף: בילוי עם המשפחה.

לחופשה חוקים משלה

נעבור עכשיו סעיף-סעיף:

תקציב: אתן צריכות לדבר על תקציב הבילויים. את צריכה לומר לבנות מה התקציב העומד לרשותן. בלי להתנצל, בלי להרגיש מסכנות, פשוט לומר מה התקציב. כך יוכלו הבנות לבחור מה לעשות בכסף. ואולי זה ידרבן אותן לחפש לעצמן עבודה בחופשה. אם יחפשו וימצאו – זה יהיה נהדר מכל הבחינות: גם ימלאו את הזמן בפעילות ולא בכבטלה, גם ישתכרו כסף וגם ילמדו על החיים.

תפקידים בבית: אני מקווה שהרגלת את הבנות מגיל צעיר מאוד להשתתף במטלות הבית: סדר, ניקיון, כביסה, קניות. אם לא – עדיין לא מאוחר! בחופשה יש להן יותר זמן פנוי, ולכן אפשר ורצוי להטיל עליהן מטלות נוספות. אמא עובדת קשה כדי לפרנס; הבנות עושות בבית כל מה שהן יכולות. זה ימלא את הזמן שלהן; זה יכין אותן לחיים.

שעות הפעילות: אתן צריכות להגדיר יחד מסגרת של שעות פעילות. לא ייתכן שכאשר את הולכת לישון בלילה, הן יתחילו לחגוג עם החברים

אנה מגדלת את שתי בנותיה בעצמה, בלי עזרה כלשהי מאבא שלהן – לא עזרה כלכלית וגם לא השתתפות בחינוך שלהן. אין ספק שזה לא קל. ממכתבה נראה שהיא עומדת במשימה בכבוד. כמו כל אם, היא חוששת שהבנות יתחברו לאנשים שליליים (נגטיביים). היא יודעת שהן יפות; היא פוחדת בייחוד לפני החופש הגדול, כי בחופשה יש יותר זמן פנוי ויש יותר הזדמנויות "להתקלקל". גם הורים שמגדלים את ילדיהם יחד, גם הורים שמגדלים בנים, גם הורים שיכולים לתת לילדים תקציב גדול לבילויים – דואגים ולחוצים לקראת החופש הגדול. הנערים והנערות יוצאים ממסגרת, חופשיים מכל מחויבות, יש להם זמן בשפע וצריך לעזור להם למלא אותו. צריך לעזור להם להתמודד עם הסכנות שבחופשה הארוכה. השאלה היא איך עושים זאת.

לתכנן יחד

אני מציעה לאנה לשבת עם הבנות שלה לשיחה ולתכנן יחד אתן את החופשה. בשיחה, כל "צר" יוכל לומר מה הציפיות שלו מהחופשה, מה הפחדים שלו ממנה, מה התוכניות שלו. כל צד גם ילמד מה הפחדים של הצד השני.

זו ההזדמנות של אנה לומר לבנותיה מה מפחיד אותה. יכול להיות שהן לא יבינו, יכול להיות שהן יאמרו שהיא מגזימה ודואגת סתם, אבל – שיקשיבו ויפנימו את הדברים. הן ילמדו שלאמא יש מחשבות, ציפיות, פחדים – וצריך להקל עליה ולא להקשות. הן ילמדו שיש סכנות שהן אפילו לא חשבו שהן קיימות. יחד תשבו ותתכננו את החופשה. אם תתכננו יחד – תהיה לכולן הרגשה שבחופשה יש מסגרת אחת שממשיכה לפעול: הפית והמשפחה. במסגרת הזו יש זכויות, חום, אהבה, ביטחון – אבל גם מחויבות.

בסלון ולהרעיש, או לטגן צ'יפס במטבח והריח יעיר את כל השכונה.

וכאשר הן יוצאות מהבית בערב, צריך להגדיר את שעת החזרה. הלילה מסוכן; צריך להיזהר מפניו. הבנות חייבות להבין ולדעת את זה. חשוב להגדיר מראש עם מי הן הולכות, לאן, מתי הן חוזרות ואיך. אל תוותרו! גם אם הן לא רוצות לספר, אל תוותרו! זו חובתך כאמא לדעת איפה הן מסתובבות ועם מי. שימי לב: לא אמרתי שזו זכותך. אמרתי: זו חובתך! כך תציגי את הדבר לבנות בכל פעם שינסו להתחמק מלומר לך לאן ועם מי הן הולכות. אמרי להן שאת אמא שלהן, שאת אחראית לביטחונן ולשלומן, ולכן חובתך לדעת איפה הן.

צריך גם להגדיר איך הן חוזרות. אף פעם לא חוזרים לבד בלילה!

התקשרות ומידע: בעידן הטלפונים הניידים, אין בעיה להתקשר ולהודיע על כל בעיה או על כל שינוי בתוכניות. סכמי אתן איך ומתי הן מתקשרות אלייך כשהן יוצאות מהבית. אמרי להן שכאשר הן יוצאות – הן חייבות להשאיר את הטלפון הנייד פתוח; כשאת מתקשרת כדי לחפש אותן – הן חייבות לענות. אין "לסגן" את השיחות מאמא!

מה מותר ומה אסור: תני להן לנסח את הסעיף הזה, והוסיפי משלך: לא מסתובבים בלילה לבד; לא לוקחים טרמפים; לא עולים לבד למונית בלילה (אלא אם כן הנהג מופר); לא הולכים לשום מקום עם אדם לא מוכר; לא עולים לדירה של אדם לפני שמפירים אותו היטב; נזהרים מסמים כמו מאש; לא מתרחצים בחוף שאין בו מציל; לא ולא ולא...

צריך לגלות אחריות, להפעיל את הראש ולברוק כל דבר וכל אדם לפני שבוטחים בהם!

בילוי משפחתי: ולסיום – תכננו בילוי משפחתי משותף. משהו פיפי שאתן אוהבות. זה לא צריך להיות בילוי יקר. זה יכול להיות בישול ארוחה יחד, יציאה משותפת להליכה מהירה, משחק קלפים או קובייה, פתרון תשבץ, האזנה למוסיקה – העיקר להיות יחד, להרגיש משפחה.

חופשה נעימה!

ענת דותן

מכתבים למדור "הכל נשאר במשפחה" אפשר לכתוב לפי הכתובת: ענת דותן, "שער למתחיל", המסגר 9, תל-אביב. או למדור "כתבו לנו" באתר שלנו: www.slamathil.co.il